

– наявність та забезпеченість цілісно організованої та ефективної системи державної влади на всіх рівнях, від центрального до місцевого. Цей спосіб характеризується тим, що державний суверенітет України пов'язаний із територіальною цілісністю держави, тому оптимізація системи адміністративно-територіальних одиниць і забезпечення їх ефективної взаємодії сприяє функціонуванню державного суверенітету в країні. Це характеризується нормою, що закріплена у частині 1, статті 2 Конституції України про поширення суверенітету України на всю її територію;

– забезпечення суверенного правотворчого процесу держави, який реалізується відносно до певних правових цінностей і принципів: невідчужуваність природних прав людини і громадянина, верховенство права, законність і т.д. Це означає, що суверенна держава, як джерело права і разом з тим соціальна, демократична держава не може видавати правові акти виходячи лише з власних інтересів та власних міркувань доцільності. Основою для здійснення правотворчого процесу в державі має бути найвища соціальна цінність, тобто людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека;

– одним із найбільш важливих елементів державного суверенітету є стан національної безпеки та оборони (ч. 2, ст. 84). Оскільки цей стан визначає рівень гарантій охорони (захищеності) життєво важливих інтересів особи (її прав і свобод), держави (її територіальної цілісності, конституційного ладу, недоторканність державних кордонів), суспільства (його матеріальних та духовних цінностей) від нього напряду залежить не тільки функціонування державного суверенітету, а й існування держави як такої.

Отже, об'єктивною основою проблематики забезпечення державного суверенітету можна вважати те, що суверенітет втілюється в різних формах, його реалізація обумовлюється багатьма чинниками зовнішнього та внутрішнього, об'єктивного та суб'єктивного характеру. Виступаючи головною ознакою демократичної держави, гарантії та важливість його забезпечення актуалізуються на дуже високому рівні, що обумовлює важкий, довготривалий, неодиничний процес його забезпечення.

Список використаних джерел:

1. Скрипник О. Проблеми забезпечення державного суверенітету України на сучасному етапі (конституційно-правовий аспект) / О. Скрипнюк // Вісник Національної академії правових наук України. - 2014. - № 2. - С. 18-26. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vapny_2014_2_4

2. Белєвцева В. Державний суверенітет, його ознаки та властивості / В. Белєвцева // Підприємництво, господарство і право. - 10/2009. - № 10. - С. 7-10.

3. «Декларація про державний суверенітет України»
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/55-12>

Студент 1-го курсу ННІ №2 НАВС

Флерко Олена Андріївна

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АПАРАТУ І МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВИ

Таке питання, як підвищення ефективності апарату і механізму держави є актуальним на сьогоднішній день, зокрема для нашої країни, адже Україна зараз на шляху євроінтеграції, тому потребує певних удосконалень, модернізацій і варто дослідити це питання.

Існує багато різноманітних концепцій, щодо вдосконалення апарату і механізму держави, але всі вони сходяться у наступних напрямках, які я пропоную розглянути.

Першим зі шляхів до покращення є створення умов для реалізації самофінансування. Дійсно, матеріальне забезпечення держави дуже важливе. Це, по-перше, крок до незалежності у фінансовому питанні, а по-друге, цим покращиться добробут країни, значно поліпшиться економіка. Особливо це є актуальним за кризових умов, коли залучення фінансових ресурсів із зовнішніх джерел є проблемним та не завжди вигідним для країни. У таких ситуаціях треба розраховувати, насамперед, на внутрішні фінансові джерела, що формуються за рахунок власного капіталу. Наявність у достатньому обсязі власних грошових коштів та їх ефективне

використання свідчать про високий рівень платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості держави, що інколи може бути вирішальним при встановленні партнерства з іншими країнами.

Друге-це децентралізація. Цей термін ми чули вже неодноразово. Такий шлях наша країна обрала ще у 2014 році, тоді було ухвалено базові нормативні документи, окреслено певне бачення реформи територіально-адміністративного устрою та місцевого самоврядування, що й створило передумови для реальних кроків децентралізації. Що ж являє собою цей напрям і яким чином це впливатиме на покращення апарату і механізму держави?

Децентралізація-це передача значних повноважень та бюджетів від державних органів органам місцевого самоврядування. Тобто надання більших повноважень тим органам, які ближче до людей і де ці повноваження можна реалізовувати найуспішніше. По суті, таким чином держава буде набагато менше втручатися у місцеві справи.

В інших державах світу, таких як Швейцарія, Німеччина, Польща і т.д. установлені міцні традиції самоврядування, там люди в громадах слідкують за тими, кого обрали, велика частина місцевих податків залишається у громадах і використовується розумно. Так, кожна територіальна одиниця рівномірно розвивається, покращується добробут у містах і селах. Тут згадуються слова: «Усе починається з малого...», бо чи може бути успішною країна з бідними територіями?

Тож, якщо активно розвиватимуться маленькі села і міста, то і загалом держава вийде на новий рівень розвитку.

Ще одним напрямом на шляху вдосконалення апарату і механізму апарату держави є реорганізація апарату з метою усунення дублювання функцій, зменшення управлінського апарату та витрат на його утримання.

Взагалі, реорганізація-це повна або часткова заміна власників корпоративних прав підприємства, зміна організаційно-правової форми організації бізнесу, ліквідація окремих структурних підрозділів або створення на базі одного підприємства кількох, наслідком чого є передача або прийняття його майна, коштів та обов'язків правонаступників.

Реорганізація може відбуватися шляхом перетворення, злиття, поділу, приєднання або виділу.

Це означає, що за допомогою цього структура апарату держави реорганізується. Таким чином функції механізму держави, що дублюються усуваються, оптимізується система центральних органів. Так утворилось, наприклад Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, реорганізувавши Міністерство економіки України, а також покладено на Міністерство, що утворилось, функції у сфері реалізації державної регуляторної політики, державної політики з питань розвитку підприємства, регулювання питань цінової політики (крім питань реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців) (згідно Указу Президента України від 09.11.2010 року №1085).

Ну і, звичайно, найголовніше - це довіра суспільства до державних інституцій. На сьогоднішній день низький престиж судової установи зумовлює недовіру у громадськості та упереджене ставлення до судової гілки влади, а значить важливо підсилити авторитет судової влади шляхом підвищення рівня довіри громадськості до здійснення правосуддя. Разом із тим, необхідно розробляти і удосконалювати правові процедури вирішення конфліктів. Адже, останнім часом у всьому світі зростає напруженість, пов'язана з етнічними, расовими, релігійними, гендерними відмінностями, на виникнення конфліктів впливає соціально-економічний статус, культура, мова та низка інших чинників. Наше вітчизняне законодавство досить нестабільне, існуючі напрацювання відрізняються певною розпорошеністю та суперечливістю, тому це питання є актуальним і вимагає розгляду.

Для вирішення якогось конфлікту громадянин, звичайно ж, хотітиме це зробити шляхом справедливого правосуддя, аби йому допомогли в цьому компетентні органи. У сфері медичного та інших видів обслуговування конфлікти з клієнтами зустрічаються досить часто. Розв'язання подібних конфліктів має певну специфіку, враховуючи відносно керівний статус їх учасників. На боці споживача не тільки норми чинного законодавства, але й усталена в нашому суспільстві презумпція його правоти на основі лозунгу «споживач завжди правий».

Тому важливо, щоб законодавство було систематизоване, внесені зміни чи уточнення до чинних актів, за необхідності, аби акти, які суперечать один-одному скасовувалися і розроблялися нові правові процедури для вирішення конфліктів.

Щодо підвищення довіри ролі українських судових органів, то це можливо шляхом посилення взаємодії суддів із суспільством, співробітництво зі ЗМІ, аби судова влада могла незалежно реагувати як на внутрішні, так і зовнішні інформаційні запити та інформування суспільства про потреби, проблеми і досягнення української судової влади, також, підтримання відносин між судом і суспільством, з метою підвищення правової культури суспільства та сприйняття роботи суддів, при цьому налагоджувати співпрацю таким чином, щоб запобігти конфлікту інтересів та не перешкоджати здійсненню правосуддя; судова влада мусить підтримувати чітку, прозору та нейтральну репутацію і має стати однією з найважливіших функцій демократичної держави, адже незалежність судової влади є невід'ємною частиною захисту демократії, яка супроводжується довірою суспільства до суду; процес притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності має бути не лише механізмом покарання, але й захисту судді від неправомірних звинувачень та тиску водночас. Не менш важливим у посиленні авторитету судової влади є введення обов'язкової фахової підготовки суддів у спеціалізованих навчальних закладах або факультетах ВНЗ. Оскільки в більшості європейських країн є вищі ради юстиції/магістратури, які відіграють значну роль у призначенні, службовому просуванні, дисциплінарному провадженні та професійній підготовці суддів, а також у питаннях бюджету, забезпечуючи таким чином незалежність судівництва, що не є суддівським привілеєм, а правом громадян відповідно до принципу верховенства права, то Вища рада юстиції має бути цілком незалежним та автономним від інших державних інституцій органом, адже в іншому випадку існує небезпека послаблення незалежності судової влади.

Отже, ми розглянули основні напрями удосконалення апарату і механізму держави. Як бачимо існують такі шляхи удосконалення: створення умов для реалізації самофінансування; децентралізація; реорганізація апарату з метою усунення дублювання функцій; розробка правових процедур вирішення конфліктів; підвищення ролі українських судових органів. Також, важливо, щоб кожен громадянин нашої держави усвідомлював відповідальність за долю країни, тоді, разом зі здійсненням реформ для удосконалення, результат ми побачимо набагато швидше.

Здобувач наукового ступеня доктора філософії
кафедри теорії держави та права НАВС

Чабан Наталя Анатоліївна

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

13 квітня 2016 року на 1253-му засіданні заступників міністрів Комітет міністрів Ради Європи ухвалив План дій Ради Європи щодо посилення незалежності та неупередженості судової влади. Його метою є визначення способів спрямування й підтримки держав-членів з боку Ради Європи на шляху здійснення заходів, необхідних для посилення незалежності та неупередженості судової влади. У Плані запропоновано здійснити захист і посилення судової влади в її взаємовідносинах з виконавчою та законодавчою гілками влади [1].

Рада Європи підтримує всі зусилля своїх держав-членів у досягненні наступних результатів:

1. Запровадження ефективних механізмів та вжиття інших заходів для повного виконання державами-членами своїх зобов'язань відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з метою гарантування доступу до незалежного та неупередженого суду в справах, які стосуються прав та обов'язків цивільного характеру або щодо кримінального обвинувачення; ці механізми та заходи включають усі необхідні дії для виконання рішень Європейського суду з прав людини, які впливають на незалежність і неупередженість судової влади, зокрема з огляду на гарантії, закріплені в статті 6 щодо права на справедливий суд.

2. Удосконалення, або створення в разі їхньої відсутності, формальних правових